

Lesfiche ANNA

Lesfiche De stamboom (1ste graad) – CAT 3 en 4

DOELEN TAAL

- Lezen - Informatie uit een gelezen tekst achterhalen
- Lezen - Woorden in schriftelijke communicatie begrijpen
- Luisteren - Een beluisterd verhaal begrijpen
- Luisteren – Woorden in mondelinge communicatie begrijpen
- Spreeken – Woorden in mondelinge communicatie gebruiken

MATERIAAL

Een prentenboek over familie, bv. 'Een baby!' van Ted Van Lieshout
 Uit de methode *Matti en Mona*, uitgeverij Lannoo, 2015, blok 4, thema 3 Familie

BEGRIPPEN

voor de niet-AN: de stamboom, het overzicht, de dochter, de zoon, de kleindochter, de kleinzoon, het kleinkind, de neef, de nicht
 voor de AN CAT 3 en 4: de tante, de oom/de nonkel, de neef, de nicht, trouwen/getrouwd zijn met

LESVERLOOP

<u>Introductie</u>	De leerkracht leest het prentenboek expressief en interactief voor en stelt nadien enkele vragen over de personages in het verhaal. Wie speelt mee?
<u>Kern</u>	<ul style="list-style-type: none"> - De leerkracht legt het begrip 'stamboom' uit a.d.h.v. een tekening op het bord en de vergelijking met een boom; in de tekening komen de woorden 'oma', 'opa', 'mama', 'papa', 'broer', 'zus' al voor. - De leerkracht leest samen met de leerlingen de tekst over de familie van Mona en enkele namen worden in de stamboom op het bord ingevuld (bv. Matti, Mona), de doelwoorden worden veelvuldig herhaald - De leerkracht geeft een instructie over hoe je de informatie in de tekst kan vinden, ze doet dit voor a.d.h.v. enkele zinnen. - De <u>niet-AN</u> krijgen de tekst van Mona en een (lege) stamboom: ze lezen de tekst, bespreken hem in duo's en vullen de namen op de stamboom in, na afloop controleren ze hun werk (de leerkracht voorziet de sleutel); - De <u>AN CAT 3 en 4</u> sluiten aan bij een duo medeleerlingen: ze lezen de tekst van Mona en luisteren mee bij de bespreking van de tekst; de medeleerlingen betrekken de AN, de leerkracht controleert regelmatig.
<u>Afsluiting</u>	De methode voorziet enkele afsluitende spelletjes, de AN CAT 3 en 4 spelen "Wie is er weg?" met de woordkaarten van Mona. De niet-AN leerlingen van de klas spelen 'Galge' met de aangebrachte woorden i.v.m. familie.

Adaptatie voor CAT 3 en 4

Doelen. Voor de AN formuleren we nog steeds doelen m.b.t. luisteren, maar ook al enkele m.b.t. het lezen van deze tekst die specifiek voor AN is geschreven nl. de woorden in de tekst begrijpen en de informatie erin kunnen achterhalen. In de afsluitende activiteit krijgen de AN de kans om enkele van de nieuw aangebrachte woorden te gebruiken in de context van een gezelschapsspel.

Zinvolle begrippen. Het aantal nieuwe woorden wordt beperkt maar we kunnen ervan uitgaan dat de AN de basisbegrippen (de familie, de mama, de papa, het kind/de kinderen, de oma, de opa, de zus, de broer, heten) al beheersen, aan die basis voegen we enkele nieuwe woorden toe, nog steeds frequent gebruikte begrippen.

Aangepaste opdrachten. Deze opdracht uit de methode van 'Matti en Mona' laat toe dat zowel de AN als de niet-AN ze op het eigen niveau uitvoeren.

Rijk taalaanbod. Het prentenboek wordt expressief voorgelezen, de doelwoorden uitdrukkelijk herhaald en de prenten gebruikt om de betekenis te verduidelijken.

Korte reflectiegesprekken. Doordat de niet-AN de sleutel bij de opdracht kunnen raadplegen, heeft de leerkracht meer ruimte om de AN te observeren en gesprekken met hen te voeren; let wel: een afsluitend gesprek met de hele klas is nog steeds zinvol om na te gaan of de doelen op het vlak van begrijpend lezen zijn bereikt.

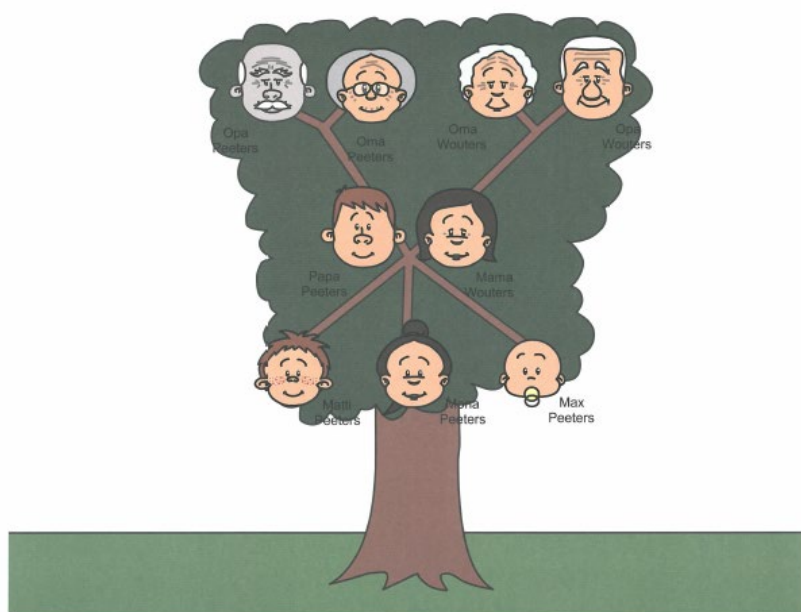
Samenwerken. Eén AN sluit aan bij een duo van medeleerlingen, hij luistert vooral en krijgt de kans om iets eenvoudig te verwoorden.

Hilde.imberechts@pxl.be

Bijlagen

Het verhaal van Matti

- Fragment 1 Vandaag kijk ik naar foto's van onze familie.
Kijk je mee?
- Fragment 2 Hier zie je mijn mama en papa.
Ze zijn al vijftien jaar getrouwd.
- Fragment 3 Mama en papa hebben drie kinderen.
Eén dochter en twee zonen.
Mona, mijn zus, ik en mijn kleine broer, Max.
- Fragment 4 Max is nog een baby. Hij is de jongste zoon.
- Fragment 5 Mona ken je al.
Zij is de oudste van de drie.
Zij is de dochter van mama en papa.
- Fragment 6 Dit is mijn oma.
Zij is de mama van mijn mama.
- Fragment 7 Op deze foto staat mijn opa.
Hij is de papa van mijn mama.
Mona, Max en ik zijn hun kleinkinderen.

Het verhaal van Mona

- Fragment 1 Dit is mijn stamboom.
Het is een overzicht van mijn familie.
- Fragment 2 Ons gezin ken je al.
Dit zijn mijn ouders, mijn twee broers en ikzelf.
- Fragment 3 Ik ben het kind van mijn ouders.
- Fragment 4 Dit zijn mijn grootouders.
Zij hebben twee dochters: mijn mama Joke en mijn tante Trees.
Mijn oom Bert is hun enige zoon.
- Fragment 5 Ik ben het kleinkind van mijn grootouders.
- Fragment 6 Mijn oom Bert is getrouwd en heeft ook een zoon en een dochter.
Dat zijn mijn neef Ruben en mijn nicht Lien.
- Fragment 7 Mijn tante is gescheiden.
Dat wil zeggen dat ze niet meer getrouwd is.
Ze heeft geen kinderen.
- Fragment 8 Aan de kant van mijn papa heb ik alleen nog een oma.
Mijn opa is gestorven.
- Fragment 9 Oma heeft twee zonen: papa en oom Tom.
- Fragment 10 Oma heeft vier kleinkinderen.
Mijn nicht Hanne en ik zijn haar kleindochters.
Mijn twee broers zijn haar kleinzonen.

